

Pranešimas spaudai

2020-01-21

Per 2019 metus – beveik 1000 pranešimų RRT apie neteisėtą ar žalingą turinį internete

Per 2019 m. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) interneto karštąją liniją „[Švarus internetas](#)“ gavo 998 pranešimus apie neteisėtą ar žalingą turinį internete. Interneto vartotojai siuntė pranešimus apie internete aptiktą informaciją, susijusią su rasinės ir tautinės nesantaikos kurstymu, pornografija, vaikų seksualiniu išnaudojimu, smurtu ar patyčiomis prieš asmenis, narkotinių medžiagų platinimu, taip pat apie neleistiną asmeninės informacijos skelbimą.

„Interneto vartotojai tampa vis sąmoningesni, jie supranta, koks turinys neturėtų būti skelbtinas ar platinamas viešai, ir tikslingai dėl to kreipiasi. Tai iliustruoja pagrįstų pranešimų skaičius – 48 proc. visų mūsų per praėjusius metus gautų pranešimų buvo susiję su išties žalingu ar Lietuvoje draudžiamu turiniu, dėl kurių RRT ėmėsi atitinkamų veiksmų, kad šis turinys būtų kuo greičiau pašalintas. Palyginimui, 2018 m. pagrįstų pranešimų, dėl kurių galėjome imtis tolimesnių veiksmų, buvo 22 proc., 2017 m. – 21 proc.“, – sako RRT direktoriaus pavaduotoja leva Žilionienė. „Taip pat matome, kad, deja, medžiaga, susijusi su vaikų seksualiniu išnaudojimu internete, sudaro didžiąją dalį gautų pagrįstų pranešimų. Viena vertus, tai rodo, kad interneto vartotojai atsakingai reaguoja į tokį turinį ir praneša mums, jį aptikę. Kita vertus, tai signalas, kad šio pavojingo reiškinių mastas nemažėja ir yra itin svarbu apie tai kalbėti su vaikais, padėti jiems suprasti, kaip atpažinti pavojingas situacijas internete, kaip elgtis atsakingai ir saugiai, kur rasti pagalbos, jei jos prireiktų. Taip pat raginame visuomenę nebūti abejinga, apie visus tokius aptiktus

atvejus operatyviai pranešti mums arba policijai“,- pabrėžė I.Žilionienė. 2019 m. RRT dėl gautų pranešimų ėmėsi šių veiksmų:

- **262 pranešimai apie vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus persiųsti kitų šalių karštosioms linijoms**, tarptautinės interneto karštųjų linijų asociacijos INHOPE narėms.
- **134 pranešimai persiųsti įvairių šalių interneto paslaugų teikėjams, svetainių savininkams, socialinių tinklų valdytojams** su NTD (angl. *Notice and Take Down*) žyma apie jų svetainėse ar tinkluose esantį neteisėtą interneto turinį, siekiant, kad jis būtų kuo skubiau pašalintas.
- **44 pranešimai persiųsti tolesniam tyrimui Policijos departamentui**. Įtariamas neteisėtas turinys Lietuvos tarnybinėse stotyse.
- **42 pranešimai persiųsti tolesniam tyrimui Žurnalistų etikos inspektoriatui tarnybai**. Įtariama neigiamą poveikį nepilnamečiams daranti informacija.

Dėl kitų pranešimų nesiiimta tolesnių veiksmų, kadangi juose buvo pranešta apie turinį, kuris nebuvo žalingas ar neteisėtas pagal Lietuvos teisės aktus arba kuris buvo paskelbtas užsienio šalių, kuriose toks turinys nėra laikomas neteisėtu, tarnybinėse stotyse, arba buvo nepasiekiamas (pvz., apsaugotas slaptažodžiu, skelbiamas privačiose uždaroje grupėse ir pan.) ar nerastas (turinys pašalintas arba nuoroda nebeaktyvi).

Taip pat RRT specialistai **suteikė 429 konsultacijas socialinių tinklų naudotojams** dėl neteisėtai paskelbtos asmeninės ar žalingos informacijos pašalinimo, užgrobtų paskyrų susigrąžinimo, tinkamų saugumo ir privatumo parinkčių nustatymo socialiniuose tinkluose. **Palyginti su 2018 m. (suteiktos 367 konsultacijos), konsultacijų skaičius išaugo 17 proc.**

RRT primena, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, sužinoję apie viešų patyčių kibernetinėje erdvėje atvejį smurtaujančio bei smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo, o kiti asmenys turi teisę apie tai pranešti RRT. **2019 m. RRT gavo 82 pranešimus apie patyčias kibernetinėje erdvėje. 38 atvejais informacija pasitvirtino ir buvo imtasi atitinkamų veiksmų.**

Interneto vartotojai apie neteisėtą (draudžiamą skelbti) ar žalingą (neigiamą poveikį nepilnamečiams darantį) turinį, aptiktą internete, skatinami pranešti svetainėje, kurios adresas yra <https://svarusinternetas.lt/>. Pranešimus galima teikti ir anonimiškai. Kaip pranešti apie pastebėtą neteisėtą ar žalingą turinį internete bei kokia tolesnė gautų pranešimų tyrimo eiga, pamatysite šiame vaizdo klipe <https://www.youtube.com/watch?v=TXRBMU4sfOk>. Daugiau informacijos apie saugų ir atsakingą elgesį internete rasite interneto svetainėse www.draugiskasinternetas.lt ir www.esaugumas.lt.

Apie interneto karštąją liniją „Švarus internetas“

RRT interneto karštosios linijos veikla Lietuvoje vykdoma nuo 2007 m. pagal Europos Komisijos finansuojamą „Saugesnio interneto“ projektą. Projekto „Saugesnis internetas“ konsorciumo partneriai – Nacionalinė švietimo agentūra, RRT, asociacija „Langas į ateitį“ ir VšĮ „Vaikų linija“. Konsorciumas kartu su viešojo ir privačiojo sektoriaus partneriais įgyvendina įvairias visuomenės skatinimo atsakingai elgtis internete iniciatyvas ir vykdo neteisėto bei žalingo turinio elektroninėje erdvėje prevenciją. Šiuo metu 43 pasaulio šalyse veikia 47 interneto karštosios linijos, kurias jungia tarptautinė INHOPE asociacija. RRT interneto karštoji linija yra INHOPE narė nuo 2008 m.

Rasa Karalienė

Atstovė ryšiams su visuomene
Ryšių reguliavimo tarnyba
Tel. (8 5) 210 5685

Cituojant pranešimus, šaltinį prašome nurodyti